

Zarabianie na rolnictwie: ile trzeba mieć, aby wyżyć z produkcji?

Autor: Agata Piechota

Data: 19 listopada 2019

Nie ulega wątpliwości, że dobre zarabianie na rolnictwie jest niemożliwe poniżej pewnego areалу i wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Sprawdziliśmy, ile trzeba mieć w Polsce, a ile u naszych sąsiadów, aby móc wyżyć z prowadzonej produkcji.

Specjaliści z Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej oraz Towarzystwa Ekonomistów Polskich przeanalizowali strukturę polskiego rolnictwa na tle Unii Europejskiej. Okazało się, że **progi, od których uzyskuje się satysfakcjonujące dochody, mocno różnią się w zależności od kraju**. To istotne nie tylko w kontekście dyskusji o nierównej wysokości dopłat bezpośrednich. Tego typu fakty pozwalają bowiem prognozować kierunek dalszego rozwoju branży.

Spis treści

- [Kiedy zarabianie na rolnictwie się udaje?](#)
- [Co radzą autorzy raportu?](#)
- [Gdzie wystarczy mieć mniej niż w Polsce?](#)
- [Czy artykuł był przydatny?](#)

Kiedy zarabianie na rolnictwie się udaje?

Choć areal nie jest jedynym czynnikiem, wpływającym na opłacalność produkcji, warto wiedzieć, co mówi statystyka. Zgodnie z szacunkami ekspertów, **aby móc utrzymać się w Polsce wyłącznie z prowadzenia gospodarstwa, należy uprawiać około 30–50 ha. Co istotne, w większości państw europejskich próg ten wynosi aż 100 ha**. Mowa tu m.in. o Francji, Niemczech, Hiszpanii czy Wielkiej Brytanii. Takie wielkoobszarowe gospodarstwa stanowią tam zdecydowaną większość wszystkich produkcji – w zależności od kraju, od 56 do 75%. Tymczasem połowa polskich rolników (48%) nie dysponuje nawet 20 ha użytków.

Według szacunków, polskim rolnikom do utrzymania się wyłącznie z produkcji wystarcza ok. 30–50 ha ziemi.

Autorzy raportu przeanalizowali także przeciętną wielkość ekonomiczną gospodarstw. Okazało się, że **aby zarabiać wystarczająco do życia w Polsce, trzeba prowadzić działalność rolniczą o wartości co najmniej 25–50 tys. euro**. Identyczny próg obliczono dla Estonii i Grecji. Co ciekawe, w krajach, do których najczęściej się porównujemy, minimalna granica opłacalności wynosi 100–250 tys. euro (Francja, Hiszpania) lub nawet 250–500 tys. euro (Niemcy, Wielka Brytania). **Nasza intensywność gospodarowania jest zatem znacznie niższa.**

Co radzą autorzy raportu?

Zarabianie na rolnictwie to niezwykle istotny temat z punktu widzenia całej branży. **Bez dochodów na odpowiednim poziomie trudno bowiem mówić o rozwoju**. O tym, że zmiany są konieczne, wspominaliśmy już w [artykule o opłacalności](#) prowadzenia gospodarstwa w Polsce.

W raporcie Fundacji EFRWP i TEP czytamy: *Jeżeli część gruntów „nie przepłynie” do gospodarstw o obszarze 20–100 ha, to coraz silniej ujawniać się będzie niewydolność dochodowa polskiego rolnictwa*. Warto jednak pamiętać, że o przekształceniu struktury w głównej mierze decydują indywidualni rolnicy, którzy zazwyczaj nie są chętni do sprzedaży ojcowizny.

Jeżeli część gruntów „nie przepłynie” do gospodarstw o obszarze 20–100 ha, to coraz silniej ujawniać się będzie niewydolność dochodowa polskiego rolnictwa.

„Struktura polskiego rolnictwa...”, pod. red. W. Poczty i J. Rowińskiego, Wa-wa 2019

Zdaniem ekspertów, właściwą, choć trudną drogą jest skłanianie właścicieli małych gospodarstw do rezygnacji z działalności i podejmowania zatrudnienia w innym sektorze. Motywacją mogłoby być wsparcie finansowe od państwa, zwłaszcza przy zmianie miejsca zamieszkania. Za pomysłem tym przemawiać ma dobra sytuacja na polskim rynku pracy, na którym

istnieje zapotrzebowanie również na pracowników niewykwalifikowanych i tych o niskich kwalifikacjach.

Gdzie wystarczy mieć mniej niż w Polsce?

Mniej ziemi niż Polakom wystarczy do utrzymania się mieszkańcom tylko kilku europejskich krajów, takich jak Bułgaria, Węgry czy Irlandia. W ich przypadku progi obszarowe mieszczą się w przedziale 5–20 ha. Niewiele więcej, bo 20–30 ha użytków rolnych może zaspokoić potrzeby Rumunów i Słoweńców.

Zdaniem ekspertów, istnienie zbyt dużej liczby polskich gospodarstw zależy od zewnętrznego wsparcia finansowego.

Dla porównania, **gospodarstwa o najniższej wielkości ekonomicznej opłaca się prowadzić w Bułgarii i Rumunii**. Tamtejsi rolnicy są w stanie wyżyć z produkcji o wartości 8–15 tys. euro. Nieco więcej do osiągnięcia wystarczających dochodów potrzebują Litwini, Węgrzy oraz Słoweńcy. W ich przypadku o rentowności gospodarstwa można mówić od poziomu 15–25 tys. euro jego wielkości ekonomicznej.

Warto jednak zaznaczyć, że **wspomniane progi opłacalności nie są stałą wartością**. Ustalono je na podstawie danych Eurostatu za lata 2005–2016. Zgodnie z przewidywaniami specjalistów, **po pewnym, trudnym do określenia czasie wzrosną**. Tym słuszniejsze wydaje się więc zwiększenie koncentracji gruntów rolnych w Polsce, zdominowanej przez niewydolne dochodowo gospodarstwa. Wsparcie zewnętrzne bowiem może się kiedyś skończyć, a samodzielnie wygenerowane środki nie zawiodą.

Artykuł opracowany na podstawie publikacji „Struktura polskiego rolnictwa na tle Unii Europejskiej”, pod red. W. Poczty i J. Rowińskiego, Warszawa 2019.

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena 3.9 / 5. Liczba głosów 212

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "none", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "212", "ratingValue": "3.9" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2019/11/zarabianie-na-rolnictwie-gospodarstwo-wyrozniajace.jpg", "name": "Zarabianie na rolnictwie: ile trzeba mieć, aby wyżyć z produkcji?", "description": "Zarabianie na rolnictwie: ile trzeba mieć, aby wyżyć z produkcji?" }
```